

ДО ПИТАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ЯКОСТІ МИСТЕЦЬКОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Освіта має

підтримувати
інтерес до
навчання,
стимулювати
уяву й
виховувати
людей, які
вміють
самостійно
ухвалювати
рішення

Сучасний світ
вимагає не просто
знання, а їхнього
практичного
(творчого)
застосування!

Якість освіти – відповідність результатів навчання вимогам, встановленим законодавством, відповідним стандартом освіти та/або договором про надання освітніх послуг (Закон України «Про освіту»).

Якість освіти – соціальна категорія, що визначає інтелектуальний потенціал суспільства.

Якість освітньої діяльності – рівень організації, забезпечення та реалізації освітнього процесу, що забезпечує здобуття особами якісної освіти та відповідає вимогам, встановленим законодавством та/або договором про надання освітніх послуг (Закон України «Про освіту»).

Якість освіти аналізують як

- **процес** – стан та здібність у задоволенні потреб людини, відповідає інтересам суспільства та держави;
- **результат** – вказує на відповідність рівня (освіти учня) вимогам (стандартів/програм).

Якість освіти визначається сукупністю показників, що характеризують різні аспекти освітньої діяльності, які покликані забезпечити особистісний розвиток тих, хто навчається:

- зміст освіти,
- форми та методи навчальної діяльності,
- кадрове та матеріально-технічне забезпечення тощо.

Обов'язки керівників закладів освіти, які впливають на результати успішності:

1. Підтримувати, оцінювати й розвивати кваліфікації викладачів. Зокрема:

- моніторити й оцінювати роботу викладачів;
- сприяти підвищенню кваліфікації викладачів;
- організовувати й підтримувати співпрацю між викладачами;
- підтримувати робочу культуру на основі співпраці.

Самооцінювання є процесом вивчення, оцінювання та вдосконалення внутрішньої системи забезпечення якості освіти в закладах позашкільної освіти (ЗПО).

Самооцінювання ЗПО може здійснюватися:

- щорічно та/або періодично;
- комплексно та/або за певним напрямом освітньої діяльності.

2. **Встановлювати цілі навчання й оцінювання** учнів. Для цього треба узгоджувати методiku викладання з основними стандартами, визначати цілі, оцінювати прогрес у досягненні цілей і, за необхідності, коригувати програму. *Керівники шкіл* також повинні *відстежувати прогрес кожного учня*.
3. **Стратегічно використовувати ресурси відповідно до обраної педагогічної концепції.**
4. **Формувати партнерські відносини за межами мистецької школи.**

Етапи формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у ЗПО:

- визначення компонентів внутрішньої системи;
- забезпечення функціонування компонентів внутрішньої системи;
- збір та аналіз інформації, отриманої під час вивчення документації, опитування та спостереження;
- узагальнення результатів;
- обговорення та оприлюднення результатів.

Відповідно до «*Методичних рекомендацій з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти*» (2021) виділяють такі напрями оцінювання ЗПО:

1. Освітнє середовище закладу позашкільної освіти.
2. Система оцінювання здобувачів освіти.
3. Педагогічна діяльність педагогічних працівників.
4. Управлінські процеси.

Методи збору інформації для самооцінювання:

- вивчення документації;
- опитування (анкетування, інтерв'ю);
- спостереження (за освітнім середовищем, за організаційними формами освітнього процесу).

Вимога/правило, критерії, індикатори оцінювання освітнього середовища ЗПО реалізуються через розгляд питань щодо наявності:

- необхідних ресурсів для створення освітнього середовища;
- створення безпечних та нешкідливих умов навчання та праці;
- створення безпечного освітнього середовища, вільного від будь-яких форм насильства;
- створення інклюзивного освітнього середовища.

1. Ефективність педагогічної діяльності педагогічних працівників:

- ведення ділової документації;
- навчання, виховання, розвиток здібностей здобувачів освіти, надання первинних професійних знань, умінь, навичок, необхідних для їх соціалізації, подальшої самореалізації та/або професійної діяльності;
- частка педагогічних працівників, які в освітньому процесі використовують сучасні підходи, методики та технології;
- участь педагогічних працівників в дослідно-експериментальній роботі;
- використання в освітньому процесі інформаційно-методичних матеріалів, підготовка та оприлюднення власної фахової інформації;
- стан реалізації плану організаційно-масової роботи відповідно до напрямку позашкільної освіти;
- співпраця з батьками здобувачів освіти;
- співпраця з представниками закладів освіти, громадських організацій.

Вимога/правило,
критерії,
індикатори
системи
оцінювання
здобувачів освіти
реалізуються через
наявність такої
системи та
оцінювання
освітніх досягнень
здобувачів освіти.

Вимога/правило,
критерії,
індикатори
оцінювання
педагогічної
діяльності
педагогічних
працівників
реалізуються через:
– ефективність
педагогічної
діяльності
педагогічних
працівників;
– підвищення їх
професійного рівня.

2. Підвищення професійного рівня педагогічних працівників та/або тренерів-викладачів закладу освіти:

- наявність документів про підвищення кваліфікації педагогічних працівників;
- дотримання вимог законодавства під час атестації педагогічних працівників;
- частка педагогічних працівників закладу освіти, які обирали різні форми і напрями підвищення рівня своєї професійної майстерності;
- частка педагогічних працівників, які брали участь у фахових конкурсах педагогічної майстерності, семінарах, конференціях, освітніх проєктах;
- частка педагогічних працівників, які мають відзнаки, нагороди, звання.

Якість освіти залежить, зокрема, від професійних компетентностей викладача, які пов'язані зі здатністю, зокрема:

- забезпечувати досягнення результатів навчання;
- використовувати цифрові технології;
- визначати рівень здібностей учнів;
- використовувати новітні технології в процесі оцінювання;
- здійснювати моніторинг індивідуальних навчальних досягнень учнів і прогнозувати результати навчання;
- розробляти, адаптувати та узагальнювати навчальні матеріали;
- до поширення власного професійного досвіду;
- до взаємодії з колегами та керівництвом;
- здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності і визначати потреби у власному професійному розвитку;
- тощо.

(Професійний стандарт «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)», 2022)

Джерела:

- Методичні рекомендації з питань формування внутрішньої системи забезпечення якості освіти у закладах позашкільної освіти (наказ Державної служби якості освіти України від 29.09.2021 № 01-11/66). URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2021/10/Metodichni_rekomendacii_ZPO_SQE-2021.pdf (дата звернення: 21.04.2023).
- Про освіту : Закон України від 5 верес. 2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 08.06.2022).
- Професійний стандарт «Викладач мистецької школи (за видами навчальних дисциплін)» : наказ Міністерства економіки України від 04 травн. 2022 № 1110-22.
- Шляйхер А. Найкращий клас у світі : як створити систему освіти 21-го століття / перекл. з англ. Ганна Лелів. Київ-Львів : Український центр оцінювання якості освіти, 2018. 298 с.

Вимога/правило, критерії, індикатори оцінювання управлінської діяльності

реалізуються через:

- організаційно-правові засади діяльності ЗПО;
- формування та забезпечення академічної доброчесності.

Державний науково-методичний центр змісту культурно-мистецької освіти

center@dnmckmo.org.ua
<http://arts-library.com.ua/>
<https://www.dnmckmo.org.ua/>
<https://www.facebook.com/dnmckmo>